
Aika 08.10.2025, klo 16:00

Paikka Tammerkoski-kabinetti, Finn-Medi 5 (1. krs)

Käsiteltävät asiat

- § 16 Kokouksen avaus ja läsnäolijat**
- § 17 Muistion tarkastus**
- § 18 Hyvinvointialuestrategian luonnos valtuustokaudelle 2025-2029**
- § 19 Pirkanmaan hyvinvointialueen alustava investointisuunnitelma 2027-2030**
- § 20 Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnan perehdytyskoulutus**
- § 21 Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnan kokousaikataulu 1.1.-31.12.2026**
- § 22 Tiedoksi merkittävät asiat**

Osallistujat

Mauri Jussila, puheenjohtaja
Markku Virkamäki, 1. varapuheenjohtaja
Anita Huhtala, 2. varapuheenjohtaja
Nella Lehtinen, sihteeri
Hanna Holma
Miia Kinnari
Arto Lampinen
Nina Lindberg
Mahmoud Machaal
Timo Mäkelä
Anne Nyman
Johanna Peltonen
Sanna Piitulainen
Pirjo Raunio
Tiia Ruskavuori
Jouni Sirén
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA
Anne Kantola, PALVELUJOHTAJA

§ 16

Kokouksen avaus ja läsnäolijat

Valiokuntaohjelman mukaan valiokuntatyöskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin hallintosäännön päätöksentekoa ja hallintomenettelyä koskevia määräyksiä.

Kokouksen puheenjohtaja avaa kokouksen ja toteaa läsnä olevat.

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa ilmoitetaan kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu lähetetään ensisijaisesti sähköisellä viestillä vähintään seitsemän (7) kalenteripäivää ennen kokousta jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai velvollisuus. Edellä mainitusta määräajasta voidaan poiketa, jos asian kiireellisyys sitä vaatii.

Ehdotus

Puheenjohtaja avaa kokoukseen ja todetaan läsnäolijat.

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta päättää myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden:

- strategiajohtaja Arto Rannalle §:ien 18-19 ajaksi.
- vanhusneuvoston puheenjohtaja Antero Saksalalle §:ien 18-20 ajaksi.
- vammaisneuvoston puheenjohtaja Tuija Kaivannolle §:ien 18-20 ajaksi.

§ 17

Muistion tarkastus

Valiokuntien kokouksista laaditaan valiokuntamuistio. Muistioon kirjataan valiokunnan keskustelujen keskeiset nostot ja huomiot. Valiokuntamuistiot ovat julkisia asiakirjoja.

Muistion tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua jäsentä, ellei valiokunta ole päättänyt muistion tarkastamisesta muulla tavalla.

Muistio voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Ehdotus

Valitaan kaksi muistion tarkastajaa. Vuorossa Arto Lampinen ja Jouni Sirén. Varalla Miia Kinnari ja Pirjo Raunio.

Aluehallitus, § 257, 22.09.2025

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta, § 18, 08.10.2025

§ 18

Hyvinvointialuestrategian luonnos valtuustokaudelle 2025-2029

15337/2025

Aluehallitus, 22.09.2025, § 257

Valmistelijat / lisätiedot:

Arto Ranta, STRATEGIAJOHTAJA, arto.ranta@pirha.fi

Kristiina Lumme, STRATEGIAPÄÄLLIKKÖ, kristiina.lumme@pirha.fi

Liitteet

1 Strategialuonnos 2026-2029_ ah 22.09.2025 täydennetty

Aluevaltuusto päättää hyvinvointialuestrategiasta, joka sisältää hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet. (Hyvinvointialuelaki 22 §, 41 §)

Strategia määrittää suunnan, periaatteet ja keskeisen sisällön hyvinvointialueen toiminnalle, kehittämiselle ja johtamiselle. Strategian valmistelua ohjaavat sosiaali- ja terveystoimelle sekä pelastustoimelle asetetut valtakunnalliset tavoitteet.

Hyvinvointialuestrategia valmistellaan valtuustokaudelle 2025-2029. Aluehallitus toimii strategiavalmistelun ohjausryhmänä ja hyvinvointialueen johtoryhmä koordinoi valmistelua.

Strategia perustuu analyysiin toimintaympäristön nykytilasta ja tulevista muutoksista sekä niiden vaikutuksista hyvinvointialueen tehtävien toteuttamiseen. Pirkanmaan alueellisella yhteistyöllä luotiin tulevaisuuskuvaa alueen keskeisten muutostekijöiden arvioimiseksi. Lisäksi on pidetty sisäisiä työpajoja alustavien strategisten teemojen keräämiseksi.

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategia valmistellaan laajassa yhteistyössä poliittisten päättäjien, asukkaiden, henkilöstön ja sidosryhmien kanssa. Vuoden 2025 alussa toteutettiin henkilöstökysely. Asukas- ja sidosryhmäkyselyt toteutettiin toukokuussa. Lisäksi uusille aluevaltuutetuille tehtiin kesäkuussa kysely tulevan strategian sisällöstä. Vastaajien esiin nostamat asiat luovat vahvan pohjan strategian valmisteluun.

Aluevaltuusto valmisteli strategiaa eteenpäin elokuussa pidetyssä seminaarissaan ja sen lisäksi aluevaltuustolle tehtiin kysely strategian sisältämien mission, vision ja arvojen vaihtoehtoista. Vaihtoehdot esitellään liitteessä olevassa strategialuonnoksessa.

Strategiakauden aikana hyvinvointialueen toimintaa ohjaa neljä strategista kärkeä; Tärkeintä on ihminen, Yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut, Hyvinvoivat työntekijät sekä Toimiva ja vaikuttava yhteistyö.

Strategian tavoitteet viedään käytäntöön ja osaksi hyvinvointialueen arkea toimeenpanosuunnitelman avulla. Toimeenpanosuunnitelmassa strategian tavoitteille määritetään vuosittaiset osatavoitteet ja mittarit. Suunnitelma laaditaan hyvinvointialuestrategian valmistuttua siten, että suunnitelma on valmis viimeistään maaliskuussa 2026.

Syksyn 2025 kuluessa valiokunnat ja aluevaltuustoryhmät, vaikuttamistoimielimet sekä yhteistoimintaelin antavat lausuntonsa strategialuonnoksesta. Lisäksi henkilöstölle järjestetään kysely luonnoksesta. Aluevaltuusto päättää hyvinvointialuestrategiasta tammikuussa 2026.

Liitteenä on strategialuonnos.

Ehdotus

Esittelijä: Juhani Sand, HYVINVOINTIALUEJOHTAJA

Aluehallitus päättää hyväksyä strategialuonnoksen lähetettäväksi laajalle kuulemiskierrokselle henkilöstölle, yhteistoimintaelimelle, vaikuttamistoimielimille, valiokunnille sekä aluevaltuustoryhmille.

Kokouskäsittely

Kokouksessa asiantuntijana strategiaohtaja Arto Ranta.

Aluehallituksen 2. varapuheenjohtaja Petra Schulze Steinen teki seuraavat muutosesitykset:

1. Dia 3: Lisätään uusi alakohta viimeiseksi: Strategian toteutumista seurataan mittareiden kautta neljännesvuosittain, jotka lisätään strategiaan sen toimeenpano-ohjelmaa valmisteltaessa
2. Dia 7: Kärjen 1, tavoitteeseen 2 "Toimimme asiakaslähtöisesti ja arvostavasti" lisätään loppuun "yksilölliset tarpeet huomioiden"
3. Dia 8: Kärjen 2, tavoitteeseen 2 "Palvelumme ovat laadukkaita, oikea-aikaisia ja saavutettavia" loppuun lisätään "kaikkialla Pirkanmaalla".
4. Dia 8: Kärjen 2. tavoitteisiin lisätään uusi tavoite: "6. Panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin ja vahvistamme perusterveydenhuoltoa"

Kannatus: Taru Tolvanen, Milka Hanhela, Atte Virolainen

Puheenjohtajan äänestysesitys: Pohjaesitys JAA, Schulze Steinen muutosesitys EI. Hyväksyttiin.

Äänestystulos: 0 JAA-ääntä ja 13 EI-ääntä.

Muutosehdotus hyväksyttiin.

5. Dia 9: Kärjen 3 alle lisätään uusi tavoite "5. oikea-aikainen sisäinen ja ulkoinen tiedottaminen tukee positiivista ilmapiiriä"

Kannatus: Milka Hanhela, Atte Virolainen

Puheenjohtajan äänestysesitys: Pohjaesitys JAA, Schulze Steinen muutosesitys EI. Hyväksyttiin.

Äänestystulos: 0 JAA-ääntä, 9 EI-ääntä ja 4 TYHJÄÄ-ääntä.

Muutosehdotus hyväksyttiin.

6. Dian 16 jälkeen lisätään uusi dia, jossa esitetään ikäennuste kunnittain (samalla tavalla kuin dialla 16 on esitetty koko Pirkanmaan alueelta.

Schulze Steinen muutosehdotukset 1-3 ja 6 raukesivat kannattamattomina.

Äänestykset

Pohjaesitys JAA, Schulze Steinen muutosesitys 4. El.

Ei

Petri Siuro
Hanna Sareila
Milka Hanhela
Taru Tolvanen
Leena Kostiainen
Mikko Franssila
Anneli Taina
Petra Schulze-Steinen
Hanna Tainio
Atanas Aleksovski
Atte Virolainen
Sami Kymäläinen
Touko Sikala

Pohjaesitys JAA, Schulze Steinen muutosesitys 5. El.

Ei

Taru Tolvanen
Petri Siuro
Milka Hanhela
Sami Kymäläinen
Hanna Tainio
Petra Schulze-Steinen
Hanna Sareila
Atte Virolainen
Atanas Aleksovski

Tyhjä

Leena Kostiainen
Anneli Taina
Mikko Franssila
Touko Sikala

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin kokouksessa tehdyin muutoksin.

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta, 08.10.2025, § 18**Valmistelijat / lisätiedot:**

Arto Ranta, STRATEGIAJOHTAJA, arto.ranta@pirha.fi

Kristiina Lumme, STRATEGIAPÄÄLLIKKÖ, kristiina.lumme@pirha.fi

Liitteet

1 Strategialuonnos 2026-2029_ ah 22.09.2025 täydennetty

Aluevaltuusto päättää hyvinvointialuestrategiasta, joka sisältää hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet. (Hyvinvointialuelaki 22 §, 41 §)

Strategia määrittää suunnan, periaatteet ja keskeisen sisällön hyvinvointialueen toiminnalle, kehittämiselle ja johtamiselle. Strategian valmistelua ohjaavat sosiaali- ja terveystoimelle sekä pelastustoimelle asetetut valtakunnalliset tavoitteet.

Hyvinvointialuestrategia valmistellaan valtuustokaudelle 2025-2029. Aluehallitus toimii strategiavalmistelun ohjausryhmänä ja hyvinvointialueen johtoryhmä koordinoi valmistelua.

Strategia perustuu analyysiin toimintaympäristön nykytilasta ja tulevista muutoksista sekä niiden vaikutuksista hyvinvointialueen tehtävien toteuttamiseen. Pirkanmaan alueellisella yhteistyöllä luotiin tulevaisuuskuvaa alueen keskeisten muutostekijöiden arvioimiseksi. Lisäksi on pidetty sisäisiä työpajoja alustavien strategisten teemojen keräämiseksi.

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategia valmistellaan laajassa yhteistyössä poliittisten päättäjien, asukkaiden, henkilöstön ja sidosryhmien kanssa. Vuoden 2025 alussa toteutettiin henkilöstökysely. Asukas- ja sidosryhmäkyselyt toteutettiin toukokuussa. Lisäksi uusille aluevaltuutetuille tehtiin kesäkuussa kysely tulevan strategian sisällöstä. Vastaajien esiin nostamat asiat luovat vahvan pohjan strategian valmisteluun.

Aluevaltuusto valmisteli strategiaa eteenpäin elokuussa pidetyssä seminaarissaan ja sen lisäksi aluevaltuustolle tehtiin kysely strategian sisältämien mission, vision ja arvojen vaihtoehdoista.

Strategiakauden aikana hyvinvointialueen toimintaa ohjaa neljä strategista kärkeä; Tärkeintä on ihminen, Yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut, Hyvinvoivat työntekijät sekä Toimiva ja vaikuttava yhteistyö.

Strategian tavoitteet viedään käytäntöön ja osaksi hyvinvointialueen arkea toimeenpanosuunnitelman avulla. Toimeenpanosuunnitelmassa strategian tavoitteille määritetään vuosittaiset osatavoitteet ja mittarit. Suunnitelma laaditaan hyvinvointialuestrategian valmistuttua siten, että suunnitelma on valmis viimeistään maaliskuussa 2026.

Aluehallitus päätti 22.9.2025 § 257 lähettää strategialuonnoksen laajalle kuulemiskierrokselle henkilöstölle, yhteistoimintaelimelle, vaikuttamistoimielimille, valiokunnille sekä aluevaltuustoryhmille. Lausunnot pyydetään 31.10.2025 mennessä.

Liitteenä strategialuonnos, sisältäen aluehallituksen kokouksessa tehdyt muutokset.

Ehdotus

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta päättää antaa lausunnon Pirkanmaan hyvinvointialueen strategialuonnoksesta 2026-2029.

§ 19**Pirkanmaan hyvinvointialueen alustava investointisuunnitelma 2027-2030**

25248/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Arto Ranta, STRATEGIAJOHTAJA, arto.ranta@pirha.fi

Liitteet

- 1 Pirkanmaan hyvinvointialueen alustava investointisuunnitelma 2027-2030
- 2 Pirkanmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelma 2027-2030 diaesitys
valiokunnat
- 3 Selvitys vuoden 2027 investointien rahoittamisesta

Investointisuunnitelmaa ja sen hyväksymismenettelyä koskevan sääntelyn tarkoituksena on varmistaa, että hyvinvointialue suunnittelee investoinnit taloudellisesti kestävästi siten, että niihin käytettävissä oleva rahoitus riittää. Lisäksi tarkoituksena on, että hyvinvointialueiden laajoja investointeja koskevat hankkeet suunnitellaan valtakunnallisten strategisten tavoitteiden mukaisesti ja kustannusvaikuttavasti huomioiden muiden hyvinvointialueiden vastaavat suunnitelmat sekä väestön palvelutarpeet. Investointien ohjaus on kiinteä osa hyvinvointialueiden toiminnan ohjausta ja johtamista.

Hyvinvointialueesta annetun lain 16 §:n mukaan hyvinvointialueen on vuosittain laadittava investointisuunnitelma seuraavaa tilikautta seuraavien neljän tilikauden aikana aloitettavista hyvinvointialuekonsernin investoinneista ja niiden rahoituksesta. Investointisuunnitelma koostuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen osasuunnitelmista.

Investointisuunnitelman tulee sisältää tiedot investoinneista ja investointia vastaavista sopimuksista. Lisäksi sen tulee sisältää tiedot hyvinvointialueen toimitilojen ja kiinteistöjen sekä muiden pitkävaikutteisten hyödykkeiden suunnitelluista luovutuksista. Investointiesitykset on eritelty ministeriön ohjeiden mukaisesti rakennuksiin, laite- ja kalustohankintoihin, ICT ja muihin aineettomiin hyödykkeisiin sekä muihin investointeihin. Investointisuunnitelma ei saa olla ristiriidassa hyvinvointialueen lainanottovaltuuden kanssa.

Sisä-Suomen yhteistyöalueen neuvotteluissa 25.8.2025 on tarkasteltu Pirkanmaan, Kanta-Hämeen ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueiden investointisuunnitelmat ja yhteisesti todettu, että investointisuunnitelmat eivät sisällä päällekkäisiä investointeja.

Pirkanmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelma

Pirkanmaan hyvinvointialueen omaan taseeseen tehtävien hankintojen kokonaismäärä on 758 milj. euroa vuosina 2027–2030 ja siitä vuodelle 2027 kohdistuu 195 milj. euroa. Investointeja vastaavien sopimusten osalta summat ovat 372,7 milj. euroa ja 92,1 milj. euroa.

Investointeja vastaavat sopimukset sisältävät vuokrakiinteistöihin tehtäviä perusparannuskorjauksia, uudiskohteita, leasing-hankintoja ja in-house yhtiöiden

Monetran ja Isteikin kautta tehtyjä ICT-hankintoja. Näiden osalta kustannukset tulevat joko rakennusten vuokrina tai järjestelmien palvelumaksuina ja kohdistuvat käyttötalouteen ja heikentävät vuosikatetta.

Sosiaali- ja terveystalvelujen osainvestointisuunnitelma

Sosiaali- ja terveystalvelujen investointisuunnitelmassa vuosina 2027–2030 omaan taseeseen tehtävien investointien kokonaismäärä on 740 milj. euroa, josta vuodelle 2027 kohdistuu 188,6 milj. euroa.

Investointeja vastaavien sopimusten määrä vuosina 2027–2030 on 335 milj. euroa, josta vuodelle 2027 kohdistuu 79,5 milj. euroa.

Pelastustalvelujen osainvestointisuunnitelma

Pelastustalvelujen osiossa määräraahavarauksia on esitetty vuosille 2027–2030 yhteensä 29,2 milj. euroa pysyvien vastaavien osiossa ja 33,1 milj. euroa investointeja vastaavien sopimusten osiossa. Vuoden 2027 osalta kohdennukset ovat 12,1 milj. euroa ja 8 milj. euroa.

Investointien rahoitus

Hyvinvointialue voi ottaa pitkäaikaista lainaa investointien rahoitukseen lainanottovaltuuden puitteissa. Rahoituksen riittävyys on osoitettava koko hankkeelle. Lainalla ei voi kuitenkaan lyhentää vanhoja lainoja.

Investointisuunnitelmassa omaan taseeseen tehdään talvelujen kannalta keskeiset rakennusinvestoinnit ja ne rahoitetaan pitkäaikaisella lainalla. Laite- ja kalustehankinnat ja muut investoinnit rahoitetaan pääsääntöisesti vuosikatteella.

Investointien rahoitus tapahtuu vuosikatteella ja pitkäaikaisella lainanotolla. Taulukossa on vuosille 2027–2030 merkitty tavoitteellinen vuosikate, joka vuodelle 2027 on 120 milj. euroa. Pirkanmaan hyvinvointialueelle on myönnetty lainanottovaltuutta vuodelle 2023 337,93 milj. euroa ja vuodelle 2024 900 milj. euroa, vuoden 2025 lainanottovaltuus oli 0 euroa ja vuoden 2026 lainanottovaltuus 24,7 milj. euroa.

Lainakannan muutos vuosina 2027–2030 on yhteensä 368 milj. euroa. Uutta lainaa investointien toteuttamiseksi nostetaan suunnittelukaudella 615 milj. euroa ja vanhojen lainojen lyhennyksiä tehdään suunnittelujaksolla yhteensä 247 milj. euroa. Vanhojen lainojen lyhennykseen on huomioitu uusien lainojen aiheuttama korko ja lyhennystarve ja laina-aikana on käytetty laskelmassa 15 vuotta. Vuonna 2027 uutta pitkäaikaista lainaa nostetaan 130 milj. euroa, vanhoja lainoja lyhennetään 53,4 milj. euroa ja lainakannan muutos vuonna 2027 on 76,6 milj. euroa.

Valiokuntien tehtävät: Hallintosääntö § 90.

Liitteenä Pirkanmaan hyvinvointialueen alustava investointisuunnitelma 2027–2030, Pirkanmaan hyvinvointialueen 2027–2030 -esittelydiat ja selvitys vuoden 2027 investointien rahoituksesta.

Ehdotus

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta päättää

-
1. käydä keskustelun investointisuunnitelmasta ja
 2. merkitä tiedoksi Pirkanmaan hyvinvointialueen investointisuunnitelman vuosille 2027-2030.

§ 20

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnan perehdytyskoulutus

17992/2025

Valiokunnan tehtäväalueen keskeistä lainsäädäntöä ja kotona asumista tukevien palveluiden myöntämisen perusteita esittelee toimialuejohtaja Tuula Jutila.

Oheismateriaalina keskeisen lainsäädännön ja kotona asumista tukevat palvelut, myöntämisen perusteet -diaesitykset sekä kotihoidon palveluiden ja kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisperusteet.

Ehdotus

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta päättää merkitä esityksen tiedoksi.

§ 21**Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnan kokousaikataulu 1.1.-31.12.2026**

21206/2025

Valmistelijat / lisätiedot:

Nella Lehtinen, VALIOKUNTAKOORDINAATTORI, nella.lehtinen@pirha.fi

Hallintosäännön 124 §:n mukaan toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Taustana kokousaikojen määrissä on vuoden 2025 talousraami. Lisäksi suunnitelmassa on huomioitu käsittelyiden sujuva eteneminen toimielimissä eteenpäin päätöksentekoon. Aluehallitus ja aluevaltuusto ovat hyväksyneet osaltaan kokousaikataulut vuodelle 2026.

Toimielinکوhtainen kokousaikataulu

Toimielin voi suunnitella oman työskentelynsä vuodelle 2026 varatussa raamissa. Vuoden 2026 talousarvio mahdollistaa ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnalle 10 kokoontumista vuodelle 2026.

Demokratiakustannuksia seurataan kokonaisuutena, mutta seuranta tulee tehdä myös toimielinکوhtaisesti. Jokaisen toimielimen, valiokunnan ja vaikuttamistoimielimen tulee pysyä talousarviokehyksessä. Kokoustapojen suunnittelulla toimielin pystyy kohdentamaan budjettiaan haluamiinsa asioihin. Toimielimet suunnittelevat, miten kokoontumiset jakautuvat varsinaisiin kokouksiin, työpajoihin tai muihin tilaisuuksiin sekä sen, pidetäänkö tilaisuudet etä-, hybridi- vai läsnäolotilaisuuksina talousarvioraamin puitteissa.

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunnalle esitetään kokouspäiviksi seuraavia ajankohtia:

- ti 20.1.2026 klo 16.30
- ke 11.2.2026 klo 16
- ti 17.3.2026 klo 16.30
- ke 29.4.2026 klo 16
- ti 2.6.2026 klo 16.30
- ti 18.8.2026 klo 16.30
- ke 16.9.2026 klo 16
- ke 7.10.2026 klo 16
- ti 3.11.2026 klo 16.30
- ke 2.12.2026 klo 16

Ehdotus

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta päättää hyväksyä valiokunnan kokousaikataulun vuodelle 2026.

§ 22

Tiedoksi merkittävät asiat

- Oheismateriaali, Valiokunnan perehdytysuunnitelma
- Valiokuntavastaava toimialuejohtaja Tuula Jutilan katsaus kokouksessa 11.9. esiin nousseisiin asioihin

Ehdotus

Ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden valiokunta päättää merkitä tiedoksi kokouksessa tiedotettavat asiat.